

משילין פרק חמישי ביצה

לו.

עין משפט
נר מצות

א א מ"י כפיה מהל' שבת הלכה ב ויכרי הלכה טו עושי' א"ח סימן של ספיק' א:
ב ב ג מ"י כפיה מהל' יו"ט הלכה ב עושי' א"ח סימן תקפ"א עפ"ק א:
ג ד מ"י כפיה מהל' שבת הלכה ב טו עושי' א"ח סימן של ספיק' א:
ד ה ו מ"י כפיה מהל' שבת הלכה ב טו עושי' א"ח סימן של ספיק' א:
ה ו ז מ"י כפיה מהל' הלכה ב טו עושי' א"ח סימן של ספיק' א:
ו ז ח מ"י כפיה מהל' הלכה ב טו עושי' א"ח סימן של ספיק' א:
ז ח ט מ"י כפיה מהל' הלכה ב טו עושי' א"ח סימן של ספיק' א:
ח ט י מ"י כפיה מהל' הלכה ב טו עושי' א"ח סימן של ספיק' א:
ט י י"א מ"י כפיה מהל' הלכה ב טו עושי' א"ח סימן של ספיק' א:
י י"ב מ"י כפיה מהל' הלכה ב טו עושי' א"ח סימן של ספיק' א:

ברמיבלא. וז"ת והא אמרי' לעיל בסוף המבוא (דף לד:) דנעל מוכן הוא שאם עבר ומקנו מתוקן ובפרק כירה (שבת מג.) נמי לא חשבי ליה מטעל כלי מתיכנו כיון דמוז א"כ אחמי תקשי לן דנעל און אירא דלכני לא וי"ל דעולא יאמר לך דמ"מ חשיב ליה כדכר שאינו ניטל כיון דנשבת מיהא לא חזי כל כמה דלא תקנו דאסור לפנותו בשבת כדמתן בפרק מפניו (שם קטו:) אכל לא את הטבל: **במאי** אוקימתא. פרש"י ללא אשכחנא דמוקי לה כרבי יהודה כהדיא אלא מדדחיק נפשיה כי פריך והא מוקצות נינהו ולא קאמר רבי שמעון היא אלמא משמע ליה דלמתי כרבי יהודה:

הסס סנן כו' כלומר ועוד שאלה אחרת: שלא יגמור אם האור. אם לא היו שם אלא ארבע או חמש קופות שהמירו לו במקום שיש יומר כאן לא המירו לפנותן כולן ולגלות את הרפצה דלמא היו זה גומא ומשנה לה: **והכא סנן.** כלומר ועוד יש לשאל: באוסו סנן. שהארובה נגג שהפירות בו: אין מטעלין בפירות שננגג שבה להשילן מפני הגשמים קא מיירי ואפילו בנגומיהן של שני חמס ששוין שאין זה נבוכה מזה שיהא שם טורח עלייה וירידה: כפלוטוס. כגון אם מוקצן מחילה ואין בו ארובה אכל יש חלון במחילה לתאר או לבית לא ישלשל נשקין דרך החלון כחבל מפני שיש טורח להעלות מן הגג לחלון ומשם לארץ: **סולמוס.** כל מדגרה קרי סולא וקף הכבשים שלנו: **ואפילו אירא דלכני.** לניסי הקדורים ומוקצים לנצן וגשמים נוטפים ומתירא שלא ימותו מותר לנטול כלים לנצן ולקסותן ולא אמרינן הולא והן עממן אין נטולין אף הכלי לא ינטל לנצן: **ור' יצחק אמר.** דוקא פירות הראוין לנטול הוא דשרי רכנן לנטול כלים לנצן אכל מדי דלאו בר טלטול אין כלי ניטל לנצן: **אלא לדבר הניטל.** לנצן דבר הניטל: **ואידי דסנא רישא.** פירות הראוין דעל כרתך דתמוי לנטול אנטרין לנמקט שהרי מטעלין הן עממן ומשילין נקט נמי לענין כסוי פירות הראוין ומיהו סיפא לאו דוקא והוא הדין לנצן: **סנן וכן כדי יין.** מכדי כהני לא אירי לעיל וכיון דמתן הכא ונא לאשמעינן דברים אחרים לנצן פירות היה לו להשמיענו לניסי וכ"ש אלו: הכי גרסינן הכא **במאי עסקינן דרמיבלא.** כלומר לא נא להשמיען כי אם כיוצא בלניסי ונדבדך דהן כדי יין דקא מוסיק ומי דרמיבלא עסקינן שאסורים נטולין להשמיעין כרישא פירות הראוין דומיא דמשילין והדר נקט להנך להשמיעין אף שאין ראוין: **הפסד מועט.** גשמים הנוטפין על יין הפסד מועט הוא עד שחשך וסלקא אכל הפירות מרקיעין: **נופנין כלי ססא הדלף.** הרי שהכלי ניטל לקבל בו מוקצה כי האי דלא חזי למידי: **דנלף הראוי.** שהן ללוין וראוין לנמיה: **על גבי אבנים.** שנובין לנצן וכשהן מתלהמין לרין לחזור ולנגנן שאין מתקבלות את הטיט

לעני רש"י

אגוד"ש (אגודת ישראל) ח.

מוסף רש"י

פורסין מחצלת על גבי אבנים. מפני הגשמים שלא ימחו או לא יקבלו סד מחלה שעריות במים נכנסין. מן מקורחות. נכנס מן ורמיח לקטות דהוי דבר הטעל (שם). דחוי למזגא עלייהו. להטעם של הפסדן ק' קיה. יסב קא וישתן נכנס על שמהל (שם). מודה רבי שמעון בפסוק רישיה ולא ימות. דאמר חתנך רשע בסמא ו בשבת ואי רישא שמתו דמין דא אסור שלא מוחת מחמתו חשיב ליה. ור' אמרין דבר שאין מתקין חומר. כגון הדי דחשך ליה כלא אסור. טעם נרר אדם משה ספא וספסא וכלב של דמיון לפסח חרין. וזעני דלמא חשך. לתפא דלמא עבד חרין. כיון ולא מתקין להם כיון ולא מתקין להם דחשך לגריה כלא חרין כי עבד נמי חרין דהי מלאכה נמורה לא מתייב. אכל הדי דחלי עבד מודה ומודה לר'.

רבינו הגאון

הכא אמר רב נחמן לא שני אלא באותו הגג אבל כנגד לנג אפילו גנוהותיו שוין לא, ומניא נמי הכי וחוב הכא תניא לא ישלשלם בחבל בחלונות ולא יורידם דרך סולמות. התם מטעם כיטול בית המדרש מאי. שרי או אסור, ולא אישויט. מבסין פירות בכלים מפני הדלף. ר' יצחק אמר פירות משם, שאין כלי ניטל אלא לדבר הניטל בשבת. עולא אמר אפילו אוריא דלכני. תנן וכן כדי יין וכדי שמן. כלומר פירות אין לבנים לא. ופריקין אלו הכרות טעל הן שוין חשבוין כלבנים שאנין ראוין לאכול מהן היום. ועוד אקשינן לר' יצחק נותנין כלי תחת הדלף, הנה אין פירות, ופריק דלף הראוי להשתמש בהן. וכן פורסין מחצלת ע"ג חרות דבורים בשבת בחמה מפני החמה ובגשמים כו'. ופריק בורח נמי כדאיכא דבש בנחה שהן פירות. ובלבד שלא יתכוון לצוד, כלומר כשפורש עליהן אבל לא חשב עליהם אסור הכי קאמר אע"פ שחשב עליהן ובלבד שלא יתכוון לצוד במוקצה אלא מותר ותסברא דרבי שמעון והא אביי ורבא דאמרי תרויהו **מורדה רבי שמעון בפסיק רישיה** ולא ימות לעולם כולה רבי יהודה היא והכא **במאי עסקינן דאית ביה כוי** ולא תימא לרבי יהודה ובלבד שלא יתכוון לצוד אלא

מנג לנג לא ותניא נמי הכי יאין מטלטלין מנג לנג אפי' כשגנוהיתן שוין התם מאי (כל שכן שבת דחמירא או דלמא) הכא הוא דאסור משום יום טוב דקיל ואתי לולואי ביה אבל (שבת דחמירא ולא אתי לולואי ביה שפיר דמי או דלמא מזה הכא דאיכא הפסד פירות אמרת לא התם דליכא הפסד פירות לא כל שכן הכא (י' תנן) ילא ישלשלם בחבל בחלונות ולא יורידם דרך סולמות התם מאי הכא ביום טוב הוא דאסור דליכא בטול בית המדרש אבל שבת דאיכא בטול בית המדרש שפיר דמי או דלמא הכא דאיכא הפסד פירות אמרת לא התם דליכא הפסד פירות לא כל שכן תיקו: ומכסין את הפירות: אמר עולא וואפילו (אוריא דלכני ר' יצחק אמר פירות הראוין ואודא ר' יצחק למעמיא (דאמר ר' יצחק אין כלי ניטל אלא לדבר הניטל בשבת תנן מכסין את הפירות בכלים פירות אין אוריא דלכני לא הוא הדין דאפי' אוריא דלכני ואידי דתנא רישא משילין פירות תנא סיפא נמי מכסין את הפירות תנן וכן כדי יין וכן כדי שמן הכא במאי עסקינן במיבלא הכי נמי מסתברא דאי סלקא דעתך כדי יין וכדי שמן דהתיירא הא תנא ליה רישא פירות כדי יין וכדי שמן אצטריכא ליה סלקא דעתך אמינא להפסד מרובה חששו להפסד מועט לא חששו קמ"ל תנן נותנין כלי תחת הדלף בשבת (ברלף הראוי תא שמע פ' פורסין מחצלת על גבי לבנים בשבת דאיתור מבינינא דחוי למזגא עלייהו תא שמע פ' פורסין מחצלת על גבי אבנים בשבת באבנים מקורחות דחויין לבית הכסא תא שמע פ' פורסין מחצלת על גבי כורת דבורים בשבת בחמה מפני החמה ובגשמים מפני הגשמים (ובלבד שלא יתכוון לצוד התם נמי דאיכא דבש אמר ליה רב עוקבא ממישן לרב אשי התייב בימות החמה דאיכא דבש בימות הגשמים מאי איכא למימר לא נצרכא אלא לאותן שתי חלות אותן שתי חלות מוקצות הן הכא במאי עסקינן שחשב עליהם אבל לא חשב עליהם מאי אסור ארתני ובלבד שלא יתכוון לצוד לפלוג ולתני בדידה כמה דברים אמורים שחשב עליהן אבל לא חשב עליהם אסור הכי קאמר אע"פ שחשב עליהן ובלבד שלא יתכוון לצוד במוקצה אלא מותר ותסברא דרבי שמעון והא אביי ורבא דאמרי תרויהו **מורדה רבי שמעון בפסיק רישיה** ולא ימות לעולם כולה רבי יהודה היא והכא **במאי עסקינן דאית ביה כוי** ולא תימא לרבי יהודה ובלבד שלא יתכוון לצוד אלא

מנג לנג לא ותניא נמי הכי יאין מטלטלין מנג לנג אפי' כשגנוהיתן שוין התם מאי (כל שכן שבת דחמירא או דלמא) הכא הוא דאסור משום יום טוב דקיל ואתי לולואי ביה אבל (שבת דחמירא ולא אתי לולואי ביה שפיר דמי או דלמא מזה הכא דאיכא הפסד פירות אמרת לא התם דליכא הפסד פירות לא כל שכן הכא (י' תנן) ילא ישלשלם בחבל בחלונות ולא יורידם דרך סולמות התם מאי הכא ביום טוב הוא דאסור דליכא בטול בית המדרש אבל שבת דאיכא בטול בית המדרש שפיר דמי או דלמא הכא דאיכא הפסד פירות אמרת לא התם דליכא הפסד פירות לא כל שכן תיקו: ומכסין את הפירות: אמר עולא וואפילו (אוריא דלכני ר' יצחק אמר פירות הראוין ואודא ר' יצחק למעמיא (דאמר ר' יצחק אין כלי ניטל אלא לדבר הניטל בשבת תנן מכסין את הפירות בכלים פירות אין אוריא דלכני לא הוא הדין דאפי' אוריא דלכני ואידי דתנא רישא משילין פירות תנא סיפא נמי מכסין את הפירות תנן וכן כדי יין וכן כדי שמן הכא במאי עסקינן במיבלא הכי נמי מסתברא דאי סלקא דעתך כדי יין וכדי שמן דהתיירא הא תנא ליה רישא פירות כדי יין וכדי שמן אצטריכא ליה סלקא דעתך אמינא להפסד מרובה חששו להפסד מועט לא חששו קמ"ל תנן נותנין כלי תחת הדלף בשבת (ברלף הראוי תא שמע פ' פורסין מחצלת על גבי לבנים בשבת דאיתור מבינינא דחוי למזגא עלייהו תא שמע פ' פורסין מחצלת על גבי אבנים בשבת באבנים מקורחות דחויין לבית הכסא תא שמע פ' פורסין מחצלת על גבי כורת דבורים בשבת בחמה מפני החמה ובגשמים מפני הגשמים (ובלבד שלא יתכוון לצוד התם נמי דאיכא דבש אמר ליה רב עוקבא ממישן לרב אשי התייב בימות החמה דאיכא דבש בימות הגשמים מאי איכא למימר לא נצרכא אלא לאותן שתי חלות אותן שתי חלות מוקצות הן הכא במאי עסקינן שחשב עליהם אבל לא חשב עליהם מאי אסור ארתני ובלבד שלא יתכוון לצוד לפלוג ולתני בדידה כמה דברים אמורים שחשב עליהן אבל לא חשב עליהם אסור הכי קאמר אע"פ שחשב עליהן ובלבד שלא יתכוון לצוד במוקצה אלא מותר ותסברא דרבי שמעון והא אביי ורבא דאמרי תרויהו **מורדה רבי שמעון בפסיק רישיה** ולא ימות לעולם כולה רבי יהודה היא והכא **במאי עסקינן דאית ביה כוי** ולא תימא לרבי יהודה ובלבד שלא יתכוון לצוד אלא

יה והכני שזהו ליכש: **מקורלות.** אגוד"ש: **לניסי הכסא.** לקנח: **ספי חלום.** של פסיחית מניחין בכורת כשרדין אותה ומתן פרנסה לדבורים כל ימות הגשמים אותן שתי חלות מותר לכסות. כל דבש הכורת עשו עליות עליות של חלות: **מוקצות נינהו.** לדבורים: **דחשב עליהו.** לאדם: **ארסני וכלבד שלא יתכוון לצוד.** משמע דלא ימלא לחלק את דבריו ולאסור עד שדלג מאסור טלטול לאסור ירידה: **לפלוג ולתני בדידה.** באיסור טלטול גופיה יכול לחלק את דבריו ולמלאו עד איסור דלכני דלמא חשב עלייהו לא יטלטל המחצלת מפני: **הכי קאמר אף על פי שהשב עליהם כו'.** אף כשהשב נא ללמדך שיש עד איסור נמתכין לצוד ואף על גב דעיקר הלכה נכנס הגשמים מכוון: **במאי אוקימתא כרבי יהודה.** כלומר מדהוה לך לתרוי ארישא הא מני ר' שמעון דלית ליה מוקצה ומתדרת אשנוי דחיקי למימר משום שמי החלות כרבי יהודה צעית לאוקמא משום דרבי יצחק דמותבין ליה הך תיובתא אית ליה מוקצה כר' יהודה: **ובלבד שלא יתכוון לצוד.** ואף על פי שהוא לרין: **דאית ביה כוי.** חלונות יש כדפנומיה ואף על פי שמכסה את פיה אין נלוין אם לא יכסה גם את החלונות ולא תימא וכלבד שלא יתכוון אלא כלבד שלא יעשה מזהה של סמסו החלונות: **פ' פסטיא.** כיון דאית ליה לרבי יהודה דבר שאין מתכוין אסור למה ליה למיתני וכלבד שלא יעשה מזהה דהא ליה אב מלאכה היא: מזה